

Uzasadnienie
Uchwały z dnia 13 września 2019r.
w sprawie nadania stopnia
doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
w dyscyplinie nauki medyczne
dr n. med. Ewie Gruszewskiej
podjętej przez Komisję do spraw postępowania habilitacyjnego
powołaną przez
Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów

Komisja Habilitacyjna powołana w dniu **10 czerwca 2019 r.** przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów (decyzja nr BCK – IV – L – 7903/19), na podstawie art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789, z późn. zm.), w składzie:

Przewodniczący:	prof. dr hab. Paweł Jagodziński
Sekretarz Komisji:	dr hab. Wioletta Ratajczak-Wrona
Recenzent:	dr hab. Sławomir Ławicki
Recenzent:	prof. dr hab. Andrzej Szutowicz
Recenzent:	prof. dr hab. Jan Kulpa
Członek Komisji:	prof. dr hab. Elżbieta Tryniszewska
Członek Komisji:	prof. dr hab. Paweł Szymański

zapoznała się z pełną dokumentacją i pozytywnie zaopiniowała wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne Pani dr n. med. Ewie Gruszewskiej.

Podstawą do pozytywnego zaopiniowania wniosku były jednoznacznie pozytywne oceny dorobku naukowego i osiągnięcia naukowego pt. „*Znaczenie diagnostyczne izoform transferyny i kwasu sjalowego*” oraz osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych Kandydatki przez wszystkich Członków Komisji.

Uchwała zawierająca opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Ewie Gruszewskiej została podjęta w wyniku pozytywnego, jawnego głosowania podczas obrad Komisji w dniu 13 września 2019 roku o godzinie 8.30, które odbyło się w formie wideokonferencji za pomocą systemu PIONIER. W wideokonferencji uczestniczyli wszyscy Członkowie Komisji Habilitacyjnej.

włóknienia wątroby, oraz zaburzenia glikozylacji w chorobach trzustki (zapalenia nowotwory) chorobach autoimmunizacyjnych. Świadczy to o dyscyplinie kandydatki w prowadzeniu prac badawczych, która pozwala na ciągle pogłębianie wiedzy o możliwych zastosowaniach pojedynczych i mnogich markerów glikozylacji w kompleksowej diagnostyce i algorytmach diagnostycznych wymienionych wyżej patologii. Prace te mogą posiadać pewien potencjał aplikacyjny, jednakże dopiero po odpowiedniej walidacji i ustaleniu progów diagnostycznych na odpowiednim poziomie czułości i specyficzności”. **Prof. dr hab. Jan Kulpa** podkreślił, że „łączna punktacja publikacji ze wskaźnikiem oddziaływania (Impact factor) wynosi IF-45,189 oraz punktów MNiSzW – 639. Liczba cytowań wg bazy Web of Science Core Collection wynosi – 132, a Indeks Hirscha – 7”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** zwrócił uwagę, że „W sumie dorobek poza habilitacyjny Kandydatki należy uznać za znaczący i stanowiący dobrą bazę dla przewodu habilitacyjnego. Pozostałoby do wyjaśnienia częściowe nakładanie się tematyki niektórych prac poza habilitacyjnych z pracami wliczonymi do habilitacyjnego osiągnięcia naukowego. Należałoby zaznaczyć jakie nowe elementy wnoszą te ostatnie w stosunku do danych nie wliczanych do osiągnięcia habilitacyjnego”. **Dr hab. Sławomir Ławicki** zwrócił uwagę, że Habilitantki „Dorobek mierzony wartościami bibliometrycznymi jest znaczący, zwłaszcza iż nastąpił głównie po uzyskaniu tytułu doktora nauk medycznych”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** podkreślił, że „Osiągnięcia naukowe dr Gruszeckiej były 18 razy wyróżnione nagrodami Naukowymi indywidualnymi i zespołowymi I, II i III stopnia Rektora UMB, jak również przez różne towarzystwa naukowe na Zjazdach krajowych. Uzyskała czterokrotnie stypendia wyjazdowe na zjazdy zagraniczne. W sumie uczestniczyła w kilkudziesięciu zjazdach i konferencjach krajowych i międzynarodowych. (...) Wyróżnienia te stanowią niewątpliwie wyraz uznania dla Jej wysokiej aktywności naukowej i osiągniętych wyników. W tej pozytywnej ocenie brak jest krótko i długo terminowych zagranicznych i krajowych staży naukowych”. **Dr hab. Sławomir Ławicki** zaznaczył, że „udział (...) w trzech międzynarodowych zjazdach był rezultatem postępowania konkursowego, w ramach którego zespół ekspertów krajowych wybierał najlepsze nadesłane komunikaty, a nagrodą w konkursie było sfinansowanie stypendium na udział w zjeździe”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** zauważył, że Habilitantka „poświęciła sporo uwagi rozwojowi zawodowemu poprzez uczestnictwo w licznych konkursach, warsztatach i szkoleniach w różnych dziedzinach medycyny laboratoryjnej. W 2016 r. uzyskała specjalizację z laboratoryjnej diagnostyki medycznej. Jest członkiem PTDL i KIDL”.

chorobach. Z drugiej strony trudno uznać za istotne diagnostycznie różnice między 75.3% (marskość alkoholowa) i 78.5% (toksyczne zapalenie wątroby) przy 76.8% (kontrola) dla tetrasjalotransferyny. Interesującymi z punktu widzenia zależności sjałilacji transferyny od stadium zaawansowania uszkodzenia wątroby w skali Child-Pugh. Jednak i w tym przypadku szeroki rozrzut wyników wewnątrz podgrup może znacznie utrudniać zastosowanie tych markerów w określeniu stopnia zaawansowania wątroby. Sama Autorka słusznie podkreśla trudności techniczne i interpretacyjne w powstawaniu krzyżowych połączeń między di-trisjalotransferynami”. **Dr hab. Sławomir Ławicki** zwrócił uwagę, że „Uzyskane wyniki są (...) przydatne diagnostycznie, a oznaczanie profilu izoform transferyny może mieć znaczenie w diagnostyce chorób wątroby i w określeniu zaawansowania marskości wątroby”. Ponadto dodał, że „Biorąc pod uwagę etiologię zapalenia trzustki stwierdzono, iż zapalenia indukowane alkoholem wykazywały istotnie wyższe stężenia CDT w stosunku do tych o etiologii żółciowej. Uważam, iż uzyskane wyniki są bardzo ważne, gdyż wskazują na możliwość wykorzystania oznaczeń CDT do różnicowania zapaleń trzustki o podłożu alkoholowym od tych o podłożu niealkoholowym, co może być istotne do obrania właściwej metody leczenia”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** zwrócił uwagę, że „publikacja (Gruszewska i wsp. Ann. Lab. Sci.) wykazuje, znamienne statystycznie chociaż bardzo mały ilościowo bo 3% wzrost frakcyjnej zawartości tetrasjalotransferyny i 2,5% spadek zawartości pantasjalotransferyny. Dlatego wbrew tezie Kandydatki, jest wątpliwe, aby były one użyteczne w diagnostyce raków trzustki. Oprócz tego w autoreferacie Autorka deklaruje wzrost stężenia trisjalotransferyny u pacjentów z przerzutami odległymi, podczas gdy w publikacji Ryc.2 wykazuje spadek stężenia tej izoformy”. **Dr hab. Sławomir Ławicki** zaznaczył, że „rezultaty badań mogą wskazywać na użyteczność oznaczania izoform transferyny w diagnostyce nowotworów trzustki, co może poprawić kliniczne rokowanie raka trzustki”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** zaznaczył, że „grupa 3 publikacji stanowi kontynuację badań nad glikozylacją transferyny w grupie chorób autoimmunizacyjnych, w których istnieje znaczna komponenta zapalna potwierdzona w pracy wielokrotnymi wzrostem szybkości opadania erytrocytów i poziomów białka C reaktywnego oraz spadkiem poziomu transferyny w surowicy (Gruszewska i wsp. Scand. J. Rheumatol. 2013, Gudowska i wsp. J Clin. Rheumatol. 2018). Wykazane przez Autorkę 10-15 wzrosty frakcyjnej zawartości CDT w reumatoidalnym zapaleniu stawów, toczniu rumieniowatym układowym i twardzinie układowej oraz ich korelacja z CRP i stanem klinicznym pacjentów stanowią ciekawą obserwację, rozszerzającą naszą wiedzę o możliwych podejściach do diagnostyki laboratoryjnej tych chorób. Jednakże wartość diagnostyczna tego badania jest raczej

badano transferryne), co stanowiłoby według mojej oceny – pełną całość badawczą. Przedstawione osiągnięcie naukowe, pt.: „Znaczenie diagnostyczne izoform transferryny i kwasu sjałowego” kończy pięć, trafnie według mnie sformułowanych wniosków, co podsumowuje przedstawiony cykl prac”.

Podsumowując ocenę osiągnięcia naukowego będącego podstawą habilitacji.

Prof. dr hab. Jan Kulpa stwierdza, że „Osiągnięcie naukowe pt.: „Znaczenie diagnostyczne izoform transferryny i kwasu sjałowego” dr n. med. Ewy Gruszewskiej oceniam pozytywnie. Dziesięć publikacji tworzących osiągnięcie naukowe stanowi spójną całość o istotnych walorach praktycznych w zakresie diagnostyki chorób wątroby i trzustki”.

Dr hab. Sławomir Ławicki zaznacza, że w jego ocenie „udział autora w pracach przedstawionych jako osiągnięcie naukowe spełnia kryteria opisane w § 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U., 2011, Nr 196, poz. 1165)”. **Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz** stwierdza, że „Tak więc pomimo licznych słabych punktów możliwa jest pozytywna ocena całości osiągnięcia, jako mającego walor czysto poznawczy z kilkoma elementami mogącymi mieć znaczenie praktyczne”.

Recenzenci także wysoko oceniają dorobek dydaktyczny i organizacyjny Habilitantki.

Prof. dr hab. Andrzej Szutowicz podkreśla, że „Aktywność dydaktyczna dr Gruszewskiej jest odpowiednia do Jej zatrudnienia jako nauczyciela akademickiego. Prowadzi wykłady, seminaria i ćwiczenia z Biochemii i Chemii Klinicznej na kierunku Analityka Medyczna Wydz. Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej UMB. Prowadzi również zajęcia z Diagnostyki Laboratoryjnej dla studentów Kierunku Lekarskiego, English Division, oraz na kierunkach Dietetyka, Zdrowie Publiczne, Pielęgniarstwo, Położnictwo i Logopedia”. **Prof. dr hab. Jan Kulpa** zaznacza, że Habilitantka „Od 2003 r. pracując w Zakładzie Diagnostyki Biochemicznej USK w Białymstoku jest obecnie kierownikiem Pracowni Diagnostycznej, wykonującej badania laboratoryjne z zakresu biochemii i immunochemii dla pacjentów Klinik USK, poradni

badania wynikały z wcześniej zaobserwowanych i udokumentowanych wyników. Należy podkreślić, iż prace będące składowymi osiągnięciami naukowego zostały wykonane przy użyciu najnowszych technik z zakresu diagnostyki biochemicznej, biochemii, biologii molekularnej oraz opracowane z wykorzystaniem właściwie dobranych analiz statystycznych. Mocno podkreślam wartość uzyskanych wyników przez Habilitantkę, jako unikalnych w literaturze. Należy podkreślić, iż są to pionierskie w omawianej tematyce badania prowadzone w Polsce. Są to przykłady prac, których wyniki mogą mieć istotne przełożenie praktyczne, a staranność, wielokierunkowość i czas wykonanych badań są dowodem na dojrzałość naukową Kandydatki. Zwracam uwagę na dobrze udokumentowane wyniki badań cztery wnioski. Habilitantka przedstawia je i formułuje jako najważniejsze wskazanie z możliwością wykorzystania w praktyce klinicznej. W podsumowaniu **Prof. dr hab. Elżbieta Tryniszewska** zaznaczyła, że „iż dr n. med. Ewa Gruszewska spełnia wszystkie wymogi stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych, w dyscyplinie biologia medyczna. Jest wieloletnim, doświadczonym naukowcem. Posiada znaczący, wartościowy dorobek naukowy, mieszczący się w głównym nurcie współczesnych badań biomedycznych. Jej osiągnięcia naukowe mają zarówno walory poznawcze, praktyczne jak i aplikacyjne. (...) Ponadto, zwracam się do Pana Przewodniczącego oraz Wysokiej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów o wystąpienie z Wnioskiem wnoszącym przedstawienie Kandydatki do Indywidualnej Nagrody Ministra Zdrowia za prace będące podstawą znaczącego osiągnięcia naukowego”.

Prof. dr hab. Paweł Szymański podkreślił, że „Z całą pewnością należy podkreślić, iż Habilitantka wykazała, że istnieje możliwość wykorzystania oznaczeń izoform transferryny, jak również stężeń kwasu sjałowego w rutynowej diagnostyce laboratoryjnej. Ma to zasadnicze znaczenie zwłaszcza przy różnicowaniu chorób trzustki i wątroby o różnej etiologii oraz może pomagać wyjaśnić zaburzenia lipidowe w tych chorobach. Zatem bez wątplenia można uznać przeprowadzone badania za znaczące i mające duży wpływ na rozwój diagnostyki nie tylko w Polsce, ale również na świecie. (...) Biorąc pod uwagę działania organizacyjne należy wspomnieć udział Habilitantki w organizacji III Ogólnopolskich Symulacji Diagnostycznych oraz w prowadzeniu zajęć popularnonaukowych dla licealistów. Habilitantka jest również kierownikiem Pracowni Diagnostycznej. Warto jednocześnie podkreślić, że za swoje działania zarówno dydaktyczne, jak i naukowe została niejednokrotnie wyróżniana i nagradzana, co świadczy o wysokim poziomie jej pracy. Po dogłębnej analizie całego dorobku naukowego i organizacyjnego Habilitantki, a w szczególności dorobku

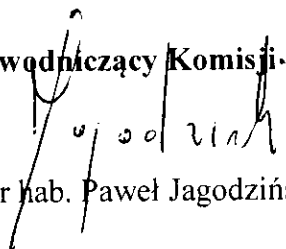
Pozwala mi to na złożenie do Wysokiej Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku wniosku o podjęcie dalszych kroków zmierzających do nadania dr Ewie Gruszewskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego”.

Prof. dr hab. Jan Kulpa: „Dr n. med. Ewa Gruszewska jest doświadczonym pracownikiem naukowo-dydaktycznym, diagnostą laboratoryjnym. Jej dorobek naukowy potwierdza szereg publikacji zamieszczonych w recenzowanych, renomowanych czasopismach. Habilitantka reprezentuje określony i konsekwentny kierunek badawczy, a równocześnie posiada umiejętności warsztatu badawczego a także umiejętności praktycznych zastosowań klinicznych. Zwracam się do Wysokiej Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z prośbą o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego”.

Pan Przewodniczący Komisji, prof. prof. dr hab. Paweł Jagodziński, podsumowując wypowiedzi wszystkich Członków Komisji, stwierdza, iż dr n. med. Ewa Gruszewska spełnia wszelkie kryteria stawiane kandydatom ubiegającym się o status samodzielnego pracownika nauki.

Wszyscy Recenzenci oraz pozostali Członkowie Komisji stwierdzili jednogłośnie, że Habilitantka spełnia kryteria osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, określone w art.16 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r., *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz.U. z 2017 r., poz 1789), oraz określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz.U. z 2018 r., poz. 261) oraz działając na podstawie art. 179 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r., *Przepisy wprowadzające Ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2018 r., poz. 1669), Komisja Habilitacyjna zwraca się do Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, o nadanie dr n. med. Ewie Gruszewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Przewodniczący Komisji:


prof. dr hab. Paweł Jagodziński

Sekretarz Komisji:


dr hab. Wioletta Ratajczak-Wrona